

Ouverture

Daniël Le Bon – 200511

Vertaling Rita Fillet.

Iets ingekort en gewijzigd door Emmy van Os.

Iedereen zoekt de weg die hem geluk, succes of een goed functioneren zal verschaffen. En een massa wegen worden hiertoe voorgesteld: de moraal, de godsdienst, de wetenschap, de filosofie, de wellevendheid, de goede manieren, de vriendelijkheid, de gezelligheid, de ‘positiviteit’, de goede voeding, de sport, de rijkdom, het kinderen maken, de psychotherapie, de zuivere lucht, de rust, het middagslaapje, op reis gaan, de liefde bedrijven, het kunstzinnig genieten, de mystieke ascese en 3.528 andere even serieuze voorstellen.

In feite hebben die voorstellen wel enig belang. Elk voorstel biedt een kostbaar goudklompje, maar allen bevinden zich te ver vooruit op de te doorlopen weg. Ze veronderstellen impliciet dat al een zekere weg afgelegd is. Ik zou hier de eerste stappen willen aangeven.

Vanaf welk punt moet je vertrekken om je leven te organiseren?

Je moet natuurlijk leven en dus ademen, je voeden, enz. Mijn leven zelf aanpakken veronderstelt dat ik leef, en dat ik leef als een menselijk wezen. Dat wil zeggen dat ik spreek, dat ik denk, dat ik nadenk, dat ik contacten leg, dat ik lijd, dat ik weet dat ik op een dag zal sterven, enz. Wat ik voorstel gaat voorbij aan deze voorafgaande en noodzakelijke voorwaarden, waarvan ik veronderstel dat ze vervuld zijn.

Ik richt me zodoende tot het menselijke wezen. En ik kijk naar hem of haar op het ogenblik dat hij of zij voor een belangrijke te nemen beslissing staat: Ga ik mijn leven organiseren? Hoe zal ik dat doen?

Liever dan te beslissen leiding te gaan nemen over hun leven, verkiezen een groot aantal individuen zich te laten meeslepen door de gebeurtenissen of door de beslissingen die anderen hen opleggen. In de mate dat ze dat doen zijn zij “wachtende” menselijke wezens. Ze vervullen de rol van tussenpersoon tot op de dag dat één van hun opvolgers zal besluiten de leiding te nemen om van zijn of haar leven te maken wat hij of zij er zelf van wil maken.

Ik spreek hier dus voor hen die besloten hebben hun leven te leiden zoals zij het zelf willen. Ik wil hen vertellen langs welke weg ik geloof dat zij moeten beginnen, als ze kans van slagen willen hebben.

De weg loopt vanzelfsprekend via ‘aanwezigheid bij jezelf’. En het begin van de weg is het **verhaal van de gewaarwordingen**.

Het is dus nodig aan een ander te vertellen wat ik gewaargeworden ben: wat ik gehoord heb, wat ik gezien heb, wat ik geproefd heb, wat ik geroken heb, wat ik aangeraakt heb en al wat mijn andere zintuigen me te kennen hebben gegeven.

"Gisteren zat ik naast een jonge vrouw en haar schoonheid maakte indruk op mij. Maar het was heel warm en ik dacht slechts aan een ding: Mijn voeten zweten...! Ik heb overwogen van plaats te veranderen, maar ik had er plezier in, in haar nabijheid te blijven. Ik bleef dus zitten, maar deed mijn best om me volstrekt stil te houden. Ik heb mijn voeten verboden te bewegen. Vreselijke herinneringen kwamen in me op: Op een dag in de derde klas verwijderde mijn buurman zich zo ver mogelijk van mij. Op een bepaald moment heeft hij zijn neus dicht geknepen en met zijn andere hand wuifde hij de lucht weg. De andere leerlingen hebben het gedoe gezien en hem nagebootst. Ik wist me geen raad meer. De leraar heeft gelukkig een einde gemaakt aan mijn kwelling door een vraag te stellen aan heel de klas."

"Mijn vrouw had als nagerecht chocoladevla gemaakt. Ze weet dat ik er dol op ben. Het was lang geleden dat ik het gegeten had en ik voelde me verwend. Ik dacht terug aan mijn moeder die dergelijke lekkere puddingen maakte: met vanille, met koffie, met chocolade. Ik heb flink toegetast van het nagerecht. Een beetje te veel wellicht, maar ik weet dat ik er meer van houd dan mijn vrouw. Bij elk lepeltje heb ik hetzelfde genoeg ervaren."

Ik kan ook het verhaal vertellen van elk deel van mijn lichaam. Hoe ik mijn voet heb dubbelgeklapt toen ik viel bij een beklimming en ik me gedurende maanden hinkend moest voortbewegen. Hoe ik een doorligwonde opliep door te lang op een metalen stoel te blijven zitten. Hoe ik keelpijn maakte door tot in de kleine uurtjes buiten te blijven praten. Mijn 'klein lichaampje' heeft het moeilijk gehad.

Natuurlijk is het niet verboden mijn verhalen te vervolledigen door mijn gevoelens te vertellen, mijn bedenkingen, mijn besluiten. Op voorwaarde dat ik het niveau van de gewaarwordingen niet verwaarloos.

Veel individuen bouwen hun gesprek op rond het verhaal van hun gevoelens zonder hun gewaarwordingen te vertellen. Daar zit een gevaar in, namelijk dat ze zich afsnijden van hun werkelijke beleving.

Gevoelens ontspringen aan de gewaarwordingen. Er is geen nauwkeurige grens tussen gewaarwordingen en gevoelens. Als ik ze scheid, neem ik mijn toevlucht tot een nutteloos en zelfs schadelijk dualisme. Eleutheropedie gaat zonder twijfel voor eenheid en volledigheid.

Beginnelingen - en wie is dat niet? - ik nodig jullie uit om je gewaarwordingen genuanceerd ter sprake te brengen. Je kunt ze verweven met het verhaal van je gevoelens. Maak je bewust van je rol in de schepping en het onderhoud van je gewaarwordingen. Herinner je het onderscheid tussen: ik ben vermoeid, ik voel me

vermoeid, ik heb me vermoeid. Als het gaat om het organiseren van je leven, is het toeschrijven van je gewaarwordingen en je gevoelens uiterst nuttig.

Ik spreek hier dus voor hen die besloten hebben hun leven te leiden zoals zij het zelf willen. Ik wil hen vertellen langs welke weg ik meen dat zij moeten beginnen, als ze niet volledig willen mislukken.

“Bij elk lepeltje heb ik hetzelfde genoeg ervaren. Ik vond alleen dat mijn vrouw geen grote hoeveelheid gemaakt had.”

“Gisteravond voelde ik een gekke goesting om de liefde te bedrijven. Ik had zelfs een nieuw idee. Ik heb mijn vrouw geroepen en haar gevraagd bij me te komen slapen. Ze haastte zich niet en deed me verlangend wachten. Ten slotte is ze gekomen. Ik heb haar rechtervoet tussen mijn lippen genomen en gestreeld met mijn tong. Ze zei geen nee. Ze wilde zelfs bij mij hetzelfde doen, maar ik heb dat niet aanvaard. Ik wilde mijn plezier ongeschonden bewaren. De rest speelde zich zoals gebruikelijk af.”